

PRIOPĆENJE

FIRST RELEASE

Molimo korisnike da prilikom uporabe podataka obvezno navedu izvor

Users are kindly requested to mention the data source

GODINA/ YEAR IV

SARAJEVO , 09.07.2018.

BROJ/ NUMBER VI

BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, RASHODNI PRISTUP TROMJESEČNI PODACI

GROSS DOMESTIC PRODUCT, BY EXPENDITURE APPROACH QUARTERLY DATA

Realni rast Bruto domaćeg proizvoda prema rashodnom pristupu, u prvom tromjesečju 2018. godine, u odnosu na isto tromjeseče prethodne godine, iznosio je 2,0%.

Sezonski podešena serija podataka pokazuje rast BDP u prvom tromjesečju 2018. godine od 0,6 % u odnosu na prethodno tromjeseče.

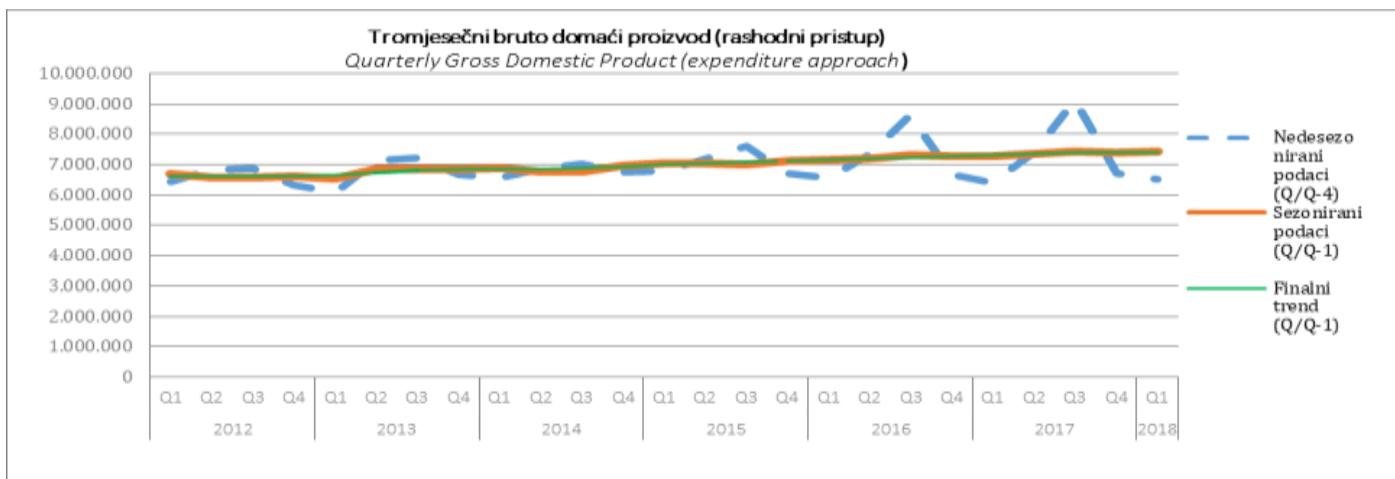
Promatrano prema kategorijama BDP-a prema rashodnom pristupu u prvom tromjesečju 2018. godine u odnosu na isto tromjeseče prethodne godine, značajan realni rast zabilježen je kod svih kategorija, osim neznatnog pada za potrošnju države od 0,2%. Sve ostale kategorije su ostvarile rast: Potrošnja kućanstava 2,5%, bruto investicije 30,4 %, izvoz roba i usluga 12,9% i uvoz roba i usluga 13,0%.

The real GDP growth by expenditure approach in the first quarter of 2018, compare to the same quarter of the previous year, amounted 2,0%.

According to seasonally adjusted data, GDP increased by 0,6 % in the first quarter of 2018, as compared to the previous quarter.

Observed by cathegory of GDP by expenditure approach, in the first quarter of 2018 compared to the same quarter of the previous year, real growth was recorded in all categories, except for General government consumption expenditure, slight decline 0,2%. For all other cathegories real growth was recorded: Household final consumption expenditure 2,5 %, Gross capital formation 30,4%, Export of goods and services 12,9% and Import of goods and services 13,0%.

	2012				2013				2014				2015				2016				2017				2018	%
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	
Nedesezonirani podaci Q/Q-4	-0,3	1,8	-0,8	-0,4	-5,6	4,8	5,6	5,5	7,9	-4,2	-2,7	1,3	3,2	4,8	8,2	-1,0	-3,1	2,4	13,1	-0,3	-2,7	1,0	6,1	0,5	2,0	Non-seasonally adjusted Q/Q-4
Sezonirani podaci Q/Q-1	1,7	-1,6	-0,4	0,7	-1,1	4,6	0,2	-0,1	0,6	-1,7	0,2	2,6	1,1	0,2	-0,5	1,3	0,6	0,8	1,4	-0,7	-0,1	1,1	1,3	-0,7	0,6	Seasonally adjusted Q/Q-1
Finalni trend Q/Q-1	-0,1	-0,2	-0,1	0,2	0,7	1,2	0,9	0,4	0,1	0,0	0,4	1,0	0,9	0,5	0,4	0,6	0,7	0,7	0,6	0,3	0,3	0,5	0,5	0,3	0,1	Final trend Q/Q-1

Izvori i metode prikupljanja podataka

Tromjesečne procjene BDP-a prema rashodnom pristupu su, najvećim dijelom, utemeljene na istim izvorima i metodama koje se koriste za procjene BDP-a na godišnjoj razini. Za one kategorije, gdje godišnji izvori podataka nisu raspoloživi na tromjesečnoj razini, korišteni su rezultati raspoloživih mjesecnih i tromjesečnih statističkih istraživanja, kao što su HBS, statistika poljoprivrede, prerađivačke industrije, građevinarstva, trgovine, hotela i restorana, transporta i komunikacija, zaposlenosti i zarada, statistike cijena, porezne evidencije kao i drugi izvori.

Važno je istaći da, zbog nepostojanja kvalitetnih izvora podataka za tromjesečne procjene kretanja zaliha, koje mogu imati veliki utjecaj na tromjesečna kretanja BDP-a procjenjenog prema rashodnom pristupu, do sada nije bilo moguće izvesti ni tromjesečne procjene ukupnog BDP-a, koje bi bile konzistentne sa godišnjim procjenama, već samo pojedinačne kategorije. U razdoblju od 2013. do sada uložen je veliki napor i trud da se to uspije prevazići. U ovom priopćenju, kalkulacija vrijednosti tromjesečnih procjena zaliha utemeljena je na metodi robnih tokova.

Obuhvat

Izračun obuhvaća sve aktivnosti sljedeći rashodni koncept prema Sistemu Nacionalnih Računa 2008 (SNA 2008) i Europskom Sistemu Računa 2010 (ESA 2010).

Predstavljanje podataka

Osnovni agregati i kategorije su u pogledu koncepta i terminologije, harmonizirani sa SNA 2008 i ESA 2010.

Definicije i pojašnjenja

Bruto domaći proizvod prema rashodnom pristupu definiše se kao ukupna domaća krajnja potrošnja korigovana vanjskom bilancom roba i usluga sa ostatom svijeta. Osnovne komponente BDP-a po rashodnom pristupu:

- Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava,
- Izdaci za krajnju potrošnju neprofitnih institucija koje usluge pružaju kućanstva,
- Izdaci za krajnju potrošnju vlade,
- Bruto investicije,
- Izvoz i uvoz roba i usluga.

Source and methods of data collection

The quarterly estimates of GDP by expenditure, to a large extent, are based on the same sources and methods used in annual estimates. For those categories where the annual data sources are not available at the quarterly level, we have used the results of available monthly and quarterly statistical surveys, such as the HBS, statistics of agriculture, manufacturing, construction, trade, hotels and restaurants, transport and communications, employment and wages, price statistics, tax records and other sources.

It is important to point out that quality data sources for quarterly estimates on changes in inventories, which might have a huge impact on the quarterly movements of GDP by the expenditure approach estimates, have not been available, till now. It was impossible to calculate GDP by expenditure, only by the categories. In the period from 2013 to now we have invested a lot of effort and hard work to be able to overcome it. In this press release, the calculation has been based on the commodity flow method for estimating changes in inventories.

Coverage

The calculation covers all activities following the concept of expenditure by the 2008 System of National Accounts (SNA 2008) and the 2010 European System of Accounts (ESA 2010).

Data presentation

The main aggregates and categories are, as in regards of the concept and terminology, harmonised with SNA 2008 and ESA 2010.

Definitions and explanations

Gross domestic product (GDP) by expenditure approach is defined as total domestic final consumption corrected by external trade balance with the rest of the world. The main components of GDP by expenditure are:

- Household final consumption expenditure,
- Final consumption of non-profit institutions serving households,
- Final consumption of general government,
- Gross capital formation,
- Export and import of goods and services.

Izdaci za krajnju potrošnju kućanstava sastoje se od izdataka rezidentnih kućanstava na potrošnju robe i usluga za izravno zadovoljenje ljudskih potreba i želja.

Izdaci za krajnju potrošnju neprofitnih institucija koje usluge pružaju kućanstvima se sastoje od roba i usluga koje neprofitne institucije pružaju kućanstvima bez naknade ili u cijenama koje nisu ekonomski značajne.

Izdaci za krajnju potrošnju vlade obuhvaćaju dvije kategorije izdataka: Izdatke za individualnu potrošnju i Izdatke za kolektivnu potrošnju. Izdaci za individualnu potrošnju vlade sastoje se od isplata za netržišne usluge vlade (obrazovanje, zdravlje, socijalnu skrb, kulturu, sport i td.) i izdataka za tržišne proizvode i usluge (lijekove, ortopedska pomagala, usluge lječilišta i td.) direktno dostavljenih kućanstvima kao socijalni transfer u naturi.

Izdaci za kolektivnu potrošnju vlade uglavnom se sastoje od izdataka za administrativne, obrambene, ekonomske, razvojno-istraživačke i druge netržišne usluge vlade.

Bruto investicije se sastoje od bruto investicija u stalna sredstva, promjena na zalihamu i neto sticanje dragocjenosti. Bruto investicije u stalna sredstva sastoje se od investicija u nova stalna sredstva, troškova transakcija za postojeća stalna sredstva i nabavke proizvedene aktive. Promjene zaliha odnose se na zalihe proizvodnje u toku, zalihe gotovih proizvoda, zalihe trgovačke robe i zalihe sirovina i materijala.

Podaci o izvozu i uvozu robe i usluga temelje se na bilansu plaćanja Centralne banke Bosne i Hercegovine. Vrijednost izvezene robe obračunava se po paritetu fob, a vrijednost uvezene robe po paritetu cif.

Sezonsko podešavanje podataka

Sezonski podešene vrijednosti su vrijednosti u kojima je uklonjen uticaj sezone i kalendara. Zbir tromjesečnih sezonski podešenih podataka u godini nije jednak zbiru podataka koji nisu vremenski podešeni.

Metodološka pojašnjena

Osnovna karakteristika tromjesečnih nacionalnih računa je da se primjenjuju isti principi, definicije i strukture kao i kod godišnjih računa.

Tromjesečne procjene izdataka kućanstava za finalnu potrošnju sastoje se od izdataka rezidentnih kućanstava na finalnu potrošnju robe i usluga za zadovoljenje njihovih potreba. Tromjesečne procjene na konačnu potrošnju industrijskih proizvoda utemeljene su na metodi robnih tokova, kao i kod godišnjih procjena, dok se procjene izdataka za finalnu potrošnju usluga uglavnom oslanjaju na indikatore, odnosno raspoloživa mjeseca i tromjesečna istraživanja.

Household final consumption expenditure consists of expenditure incurred by resident households on consumption goods and services for the direct satisfaction of human needs and wants.

Final consumption expenditure of non-profit institutions serving households consists of goods and services which non-profit institutions provide to households free or at prices that are not economically significant.

Final consumption of general government includes two categories of expenditure: Individual government consumption expenditure and Collective government consumption expenditure. Individual government consumption expenditure comprises payment for non-market government services (education, health, social care, culture, sport, etc.) and market goods and services (pharmaceutical and therapeutic products, health resort services) supplied directly to households as social transfer in kind.

Collective government consumption expenditure consists of expenditure on administrative, defence, economic, R&D and other non market government services.

Gross capital formation is composed of gross fixed capital formation, changes in stocks and acquisition less disposals of valuables. Gross fixed capital formation consists of investments into new fixed capital formation, costs of transactions of existing fixed assets and additions to the value of non-produced assets. Changes in stocks refer to changes of work-in-progress, changes of finished goods, changes of goods in stores and of raw material.

Import and export of goods and services are based on the balance of payments data taken over from Central bank of Bosnia and Herzegovina. The export value of goods is calculated by fob, while import value of goods is calculated by cif.

Seasonally and working days adjusted data

The seasonally and working days adjusted values are the value from which the seasonality and the calendar effects have been removed. Sum of quarterly seasonally adjusted data in a year is not equal to the sum of non-seasonally adjusted data.

Methodological explanations

The quarterly national accounts adopt the same principles, definitions, and structure of the annual accounts.

The quarterly estimates of expenditures of households for final consumption consists of expenditure incurred by resident households on consumption of goods and services for the direct satisfaction on human needs. Quarterly estimates of the final consumption of manufactured products are based on the commodity flow method, as in the annual estimate. Quarterly estimates of expenditure for final consumption of services mostly rely on indicators, which are available in monthly and quarterly surveys.

Tromjesečne procjene izdataka vlade na finalnu potrošnju utemeljene su na relevantnim indikatorima preuzetim iz tromjesečnog obračuna BDP-a prema proizvodnom pristupu.

Za procjenu bruto investicija u građevinske objekte, na tromjesečnoj osnovi, korišteni su tromjesečni indikatori promjena u građevinskoj djelatnosti, dok je za procjene ulaganja u strojeve i opremu korišten metod robnih tokova, kao i kod godišnjih procjena.

Za procjenu kretanja ukupnog uvoza i izvoza roba i usluga korišteni su podaci raspoloživi u statistici platnog bilansa, koji priprema i objavljuje Centralna banka Bosne i Hercegovine.

Važna osobina tromjesečnih nacionalnih računa je njihova konzistentnost sa godišnjim računima, što znači da je suma četiri tromjesečja, za bilo koju pojedinačnu godinu, jednakodgovarajućoj godišnjoj procjeni. Ova jednakost se postiže primjenom posebne statističke procedure nazvane „benchmarking“. U kompilaciji tromjesečnog BDP-a BiH, za „benchmark“ proceduru korišten je Denton metod, čija osnovna karakteristika je da zadržava, koliko je to moguće, kretanje indikatora unutar godine, ali uz ograničenje, da zbir sačinjenih tromjesečnih procjena treba biti identičan godišnjim podacima (benchmark podaci).

Serijske tromjesečne procjene BDP-a, u priloženim tabelama, prikazane su u tekućim cijenama, cijenama prethodne godine, te u lančano povezanim vrijednostima u cijenama 2010. Da bi se dobila dugoročna serija, procjene mjera obima u cijenama prethodne godine su lančano povezane sa utvrđenim fiksnim referentnim razdobljem, čime se omogućava poređenje između bilo kojih odabranih perioda. Odabранo referentno razdoblje za BiH je 2010.

U priloženim tablicama su prikazane i tromjesečne stope obima između tekućeg i prethodnog tromjesečja, te između tekućeg tromjesečja i istog tromjesečja prethodne godine. Važno je napomenuti da ove stope rasta predstavljaju različite dimenzije mjera rasta, prva predstavlja tromjesečnu stopu rasta, dok druga predstavlja godišnju stopu rasta (mjere promjene između dva tromjesečja koji su udaljeni jednu godinu).

Tablice, uključujući i sezonski podešene serije u cijenama 2010. i tromjesečne stope rasta u odnosu na prethodno tromjeseče. Sezonski podešene serije, iz originalnih podataka, uklanjamaju tromjesečne sezonske fluktuacije i uticaj kalendara (u obzir je uzet samo uticaj radnih dana).

Serijske su sezonski podešene korištenjem Demetra + softvera i TRAMO-SEATS metode. Korištena je izravna metoda (svaka serija je sezonski podešena, izravno).

Quarterly estimates of general government consumption expenditures are consistent with the respective estimates of output within the framework of quarterly GDP estimates by production.

Indicators on quarterly changes in the construction industry have been used for estimates of gross fixed capital formation, on a quarterly basis. For machinery and equipment used commodity flow method, as in the annual estimate.

Data for the movement of the total imports and exports of goods and services estimates are obtained from the quarterly balance of payment estimates compiled by the Central bank of Bosnia and Herzegovina.

An important property of the quarterly national accounts is their consistency with the annual accounts, that is, the sum of the four quarters for any given year is equal to the corresponding annual estimate. This identity is obtained by mean of a statistical procedure called „benchmarking“. The Denton benchmarking method has been used in the compilation of the quarterly GDP of the BiH, thus preserving as much as possible the intra-annual movement of the indicators but subject to the restriction that the sum of the resulting quarterly estimates should be identical to the annual data (the benchmark).

Quarterly GDP data series are presented in the attached tables at current prices, prices of the previous year and as chain-linked values at prices of 2010. In order to obtain long-term series, estimates of volume measures at prices of previous year are chain-linked to produce series at a fixed reference period, thus allowing the comparison between any chosen different periods. The selected fixed reference period in BiH is 2010.

The attached tables also present quarterly volume growth rates from quarter to previous quarter and from quarter to the same quarter of previous year. It should be noted that these growth rates represent different dimensions of growth measures, as the first is a quarterly growth rate and the second is actually an annual growth rate (measure the changes between two quarters that are one year apart).

The tables include also seasonally adjusted data at prices of 2010 and the respective quarter to previous quarter growth rates. The seasonally adjusted series remove from the original data the quarterly seasonal fluctuations and the calendar effects (only the effect of working days has been considered).

The series have been seasonally adjusted by means of the Demetra + software using the TRAMO-SEATS method. The direct method was used (each series was seasonally adjusted, directly).

TROMJESEČNI BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, PREMA RASHODNOM PRISTUPU, TEKUĆE CIJENE
QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT, EXPENDITURE APPROACH, CURRENT PRICES

OOO KM

1 GODINA YEAR	Konačna potrošnja <i>Final consumption expenditure</i>	Domaćinstva Households	Država Government	Bruto investicije Gross capital formation	Izvoz roba i usluga Exports of goods and services	Uvoz roba i usluga Imports of goods and services	BRUTO DOMAĆI PROIZVOD <i>GROSS DOMESTIC PRODUCT</i>	GODINA YEAR
	1 =2+3	2*	3	4	5	6	7=1+4+5-6	
2008	27.541.410	21.902.675	5.638.735	6.908.991	6.851.447	15.136.742	26.165.106	2008
2009	26.899.589	21.085.602	5.813.987	4.905.673	6.201.956	12.086.332	25.920.886	2009
2010	27.324.906	21.461.605	5.863.301	4.143.473	7.532.260	13.005.289	25.995.350	2010
2011	28.117.400	22.058.555	6.058.844	4.915.744	8.403.440	14.637.143	26.799.441	2011
2012	28.606.834	22.505.058	6.101.777	5.039.414	8.481.929	14.635.943	27.492.234	2012
2013	28.970.223	22.860.496	6.109.728	4.864.652	9.035.823	14.496.377	28.374.321	2013
2014	29.313.354	23.057.028	6.256.326	5.229.688	9.299.204	15.477.350	28.364.896	2014
2015	29.665.144	23.381.597	6.283.548	5.332.896	9.884.363	15.216.480	29.665.923	2015
2016	30.157.167	23.891.034	6.266.133	5.867.947	10.587.840	15.635.760	30.977.193	2016
2017**	31.279.359	24.888.159	6.391.200	5.834.006	12.336.241	17.564.488	31.885.118	2017**
	q1	6.354.008	5.019.702	1.334.306	1.375.921	1.509.549	3.306.941	5.932.536
	q2	6.842.733	5.428.374	1.414.359	1.935.756	1.792.942	3.909.273	6.662.159
	q3	7.249.168	5.812.608	1.436.560	2.023.760	1.984.169	4.263.441	6.993.656
	q4	7.095.501	5.641.991	1.453.510	1.573.554	1.564.787	3.657.087	6.576.755
	q1	6.555.051	5.064.068	1.490.983	1.085.016	1.351.656	2.699.603	6.292.119
	q2	6.843.304	5.379.191	1.464.114	1.319.347	1.503.525	3.079.304	6.586.873
	q3	6.907.628	5.488.439	1.419.188	1.338.779	1.775.698	3.240.244	6.781.861
	q4	6.593.606	5.153.904	1.439.702	1.162.531	1.571.077	3.067.180	6.260.034
	q1	6.593.642	5.148.726	1.444.916	736.258	1.566.900	2.580.492	6.316.308
	q2	6.873.833	5.384.136	1.489.697	1.125.883	1.922.021	3.256.210	6.665.527
	q3	7.007.142	5.558.141	1.449.001	1.086.776	2.074.521	3.674.645	6.493.795
	q4	6.850.289	5.370.602	1.479.686	1.194.556	1.968.818	3.493.942	6.519.720
	q1	6.746.303	5.235.859	1.510.444	1.030.194	1.924.492	3.147.560	6.553.429
	q2	7.140.718	5.613.803	1.526.915	1.195.191	2.095.429	3.682.493	6.748.845
	q3	7.298.264	5.790.917	1.507.347	1.341.936	2.276.896	3.935.656	6.981.440
	q4	6.932.115	5.417.976	1.514.139	1.348.423	2.106.623	3.871.435	6.515.726
	q1	7.064.860	5.543.139	1.521.721	955.282	1.803.912	3.214.134	6.609.919
	q2	7.248.058	5.718.380	1.529.677	1.282.550	2.264.244	3.719.547	7.075.305
	q3	7.317.797	5.803.953	1.513.844	1.503.919	2.357.347	4.043.945	7.135.118
	q4	6.976.119	5.439.585	1.536.535	1.297.663	2.056.426	3.658.317	6.671.892
	q1	6.740.675	5.214.075	1.526.601	975.032	1.961.615	3.238.016	6.439.307
	q2	7.379.478	5.854.175	1.525.303	1.248.588	2.429.084	3.610.448	7.446.702
	q3	7.546.797	6.029.133	1.517.663	1.376.121	2.452.652	3.820.208	7.555.362
	q4	7.303.273	5.763.113	1.540.161	1.264.911	2.192.471	3.827.706	6.932.950
	q1	7.051.548	5.503.228	1.548.320	1.131.634	2.069.458	3.413.992	6.838.648
	q2	7.337.100	5.773.137	1.563.963	1.293.882	2.282.522	3.798.327	7.115.177
	q3	7.547.728	5.986.704	1.561.024	1.350.462	2.595.347	4.198.614	7.294.923
	q4	7.376.978	5.793.959	1.583.019	1.453.711	2.351.877	4.066.417	7.116.149
	q1	7.103.804	5.526.042	1.577.762	1.176.886	2.181.070	3.376.733	7.085.027
	q2	7.512.402	5.931.858	1.580.544	1.339.933	2.501.180	3.882.277	7.471.238
	q3	7.670.634	6.110.979	1.559.655	1.674.167	2.779.398	4.118.330	8.005.869
	q4	7.378.304	5.812.717	1.565.587	1.141.910	2.422.716	3.839.140	7.103.790
	q1	7.233.928	5.671.553	1.562.376	844.755	2.194.157	3.354.400	6.918.441
	q2	7.544.020	5.977.191	1.566.829	1.452.477	2.665.065	4.013.873	7.647.690
	q3	7.785.617	6.230.527	1.555.090	2.611.440	2.941.923	4.111.027	9.227.954
	q4	7.593.601	6.011.764	1.581.837	959.274	2.786.695	4.156.460	7.183.109
	q1	7.484.479	5.885.675	1.598.804	446.321	2.615.183	3.776.905	6.769.078
	q2	7.808.724	6.211.574	1.597.150	1.450.813	3.095.570	4.430.838	7.924.269
	q3	8.113.111	6.532.274	1.580.837	2.935.209	3.513.780	4.648.347	9.913.752
	q4	7.873.046	6.258.637	1.614.409	1.001.663	3.111.708	4.708.398	7.278.019
2018**	q1	7.641.788	6.014.983	1.626.805	609.568	2.989.491	4.129.688	7.111.159
								2018**

* Uključen NPUSD/*Included NIPISH*

** Procjena/*Estimate*

TROMJEŠEĆNI BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, PREMA RASHODNOM PRISTUPU, U CIJENAMA PRETHODNE GODINE

ooo km

2

QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT, EXPENDITURE APPROACH, PREVIOUS YEAR PRICES

GODINA YEAR	Konačna potrošnja <i>Final consumption expenditure</i>	Domaćinstva Households	Država Government	Bruto investicije Gross capital formation	Izvoz roba i usluga Exports of goods and services	Uvoz roba i usluga Imports of goods and services	BRUTO DOMAĆI PROIZVOD GROSS DOMESTIC PRODUCT	GODINA YEAR
	1 =2+3	2*	3	4	5	6	7=1+4+5-6	
2008	25.438.784	20.534.249	4.904.535	6.678.960	6.180.803	14.017.906	24.280.641	2008
2009	26.608.059	20.913.529	5.694.530	4.952.145	6.633.845	12.965.648	25.228.400	2009
2010	27.026.997	21.114.351	5.912.646	4.140.973	7.064.060	12.385.904	25.846.127	2010
2011	27.227.890	21.412.263	5.815.628	4.726.998	7.882.059	13.384.592	26.452.355	2011
2012	28.029.544	21.924.854	6.104.690	5.111.920	8.407.570	14.732.111	26.816.924	2012
2013	28.790.975	22.679.240	6.111.735	4.888.909	9.146.079	14.608.407	28.217.556	2013
2014	29.384.636	23.179.131	6.205.505	5.261.690	9.411.408	15.612.618	28.445.116	2014
2015	29.722.321	23.469.396	6.252.926	5.382.693	9.933.583	15.583.078	29.455.519	2015
2016	30.200.327	23.912.763	6.287.564	5.909.212	10.825.063	16.284.286	30.650.316	2016
2017**	30.870.814	24.504.671	6.366.143	5.745.195	11.853.226	17.343.248	31.125.988	2017**
	q1	5.992.132	4.770.920	1.221.212	1.350.127	1.411.385	3.165.602	5.588.042
	q2	6.355.500	5.125.208	1.230.292	1.870.362	1.606.831	3.594.824	6.237.869
	q3	6.656.742	5.431.608	1.225.134	1.937.358	1.742.305	3.845.381	6.491.023
	q4	6.434.409	5.206.513	1.227.896	1.521.113	1.420.283	3.412.099	5.963.706
	q1	6.435.639	5.007.871	1.427.767	1.037.490	1.404.287	2.856.074	6.021.341
	q2	6.808.264	5.385.143	1.423.121	1.358.139	1.612.034	3.284.062	6.494.375
	q3	6.865.851	5.452.206	1.413.645	1.412.334	1.926.279	3.472.321	6.732.144
	q4	6.498.305	5.068.309	1.429.996	1.144.182	1.691.244	3.353.190	5.980.541
	q1	6.515.284	5.044.390	1.470.894	754.124	1.509.045	2.562.480	6.215.972
	q2	6.837.794	5.356.521	1.481.273	1.121.652	1.791.896	3.107.561	6.643.781
	q3	6.937.792	5.461.771	1.476.021	1.085.694	1.937.000	3.504.675	6.455.810
	q4	6.736.128	5.251.669	1.484.459	1.179.503	1.826.120	3.211.187	6.530.563
	q1	6.558.915	5.091.002	1.467.913	1.008.638	1.813.313	2.906.334	6.474.532
	q2	6.948.529	5.490.623	1.457.906	1.161.223	1.961.375	3.362.433	6.708.694
	q3	7.080.420	5.638.358	1.442.062	1.287.258	2.133.352	3.589.478	6.911.552
	q4	6.640.026	5.192.280	1.447.746	1.269.878	1.974.019	3.526.347	6.357.577
	q1	6.922.628	5.404.784	1.517.844	1.003.206	1.794.530	3.182.233	6.538.130
	q2	7.135.127	5.605.716	1.529.412	1.306.953	2.248.121	3.771.044	6.919.158
	q3	7.192.754	5.668.269	1.524.485	1.512.343	2.341.044	4.102.264	6.943.877
	q4	6.779.035	5.246.086	1.532.949	1.289.419	2.023.875	3.676.570	6.415.759
	q1	6.636.052	5.101.439	1.534.613	972.127	1.965.058	3.246.684	6.326.552
	q2	7.332.596	5.802.852	1.529.744	1.249.868	2.451.269	3.601.562	7.432.171
	q3	7.546.333	6.029.842	1.516.491	1.385.362	2.485.211	3.898.843	7.518.064
	q4	7.275.994	5.745.107	1.530.887	1.281.552	2.244.540	3.861.317	6.940.769
	q1	7.058.175	5.514.208	1.543.967	1.129.565	2.095.047	3.419.247	6.863.540
	q2	7.393.669	5.841.001	1.552.667	1.302.259	2.308.087	3.842.688	7.161.327
	q3	7.566.166	6.021.326	1.544.840	1.364.719	2.632.526	4.211.294	7.352.118
	q4	7.366.627	5.802.596	1.564.031	1.465.147	2.375.747	4.139.390	7.068.131
	q1	7.104.667	5.530.502	1.574.165	1.186.580	2.157.983	3.386.582	7.062.647
	q2	7.512.778	5.943.116	1.569.662	1.350.799	2.485.817	3.867.802	7.481.592
	q3	7.689.132	6.138.668	1.550.464	1.688.854	2.803.566	4.248.883	7.932.669
	q4	7.415.745	5.857.110	1.558.635	1.156.460	2.486.217	4.079.810	6.978.612
	q1	7.254.924	5.689.010	1.565.914	852.957	2.237.512	3.453.420	6.891.973
	q2	7.576.827	6.003.542	1.573.285	1.462.464	2.726.266	4.052.666	7.712.891
	q3	7.791.371	6.228.574	1.562.797	2.626.501	3.030.242	4.410.968	9.037.146
	q4	7.577.205	5.991.637	1.585.568	967.291	2.831.042	4.367.232	7.008.306
	q1	7.414.911	5.821.008	1.593.903	453.673	2.533.316	3.692.701	6.709.199
	q2	7.752.580	6.155.133	1.597.447	1.426.586	2.983.776	4.374.864	7.788.078
	q3	7.986.103	6.406.431	1.579.672	2.879.782	3.387.480	4.668.296	9.585.069
	q4	7.717.220	6.122.099	1.595.121	985.154	2.948.654	4.607.387	7.043.642
2018**	q1	7.549.800	5.957.668	1.592.133	596.648	2.910.255	4.056.949	6.999.753

* Uključen NPUSD/*Included NIPISH*

** Procjena/*Estimate*

3

**TROMJESEČNI BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, LANČANO POVEZANE VRJEDNOSTI U CIJENAMA 2010
QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT, EXPENDITURE APPROACH, CHAIN LINKED AT PRICES 2010**

000 KM

GODINA YEAR	Konačna potrošnja <i>Final consumption expenditure</i>	Domaćinstva Households*	Država Government	Bruto investicije Gross capital formation	Izvoz roba i usluga Exports of goods and services	Uvoz roba i usluga Imports of goods and services	BRUTO DOMAĆI PROIZVOD GROSS DOMESTIC PRODUCT	GODINA YEAR
2008	28.150.070	22.446.068	5.708.975	6.848.289	6.829.936	14.815.797	27.038.515	2008
2009	27.196.092	21.432.383	5.765.465	4.908.636	6.613.016	12.690.736	26.070.541	2009
2010	27.324.906	21.461.605	5.863.301	4.143.473	7.532.260	13.005.289	25.995.350	2010
2011	27.227.890	21.412.263	5.815.628	4.726.998	7.882.059	13.384.592	26.452.355	2011
2012	27.142.814	21.282.479	5.859.633	4.915.642	7.885.933	13.471.433	26.469.612	2012
2013	27.317.531	21.447.199	5.869.196	4.768.834	8.503.415	13.446.088	27.167.954	2013
2014	27.708.303	21.746.135	5.961.203	5.158.051	8.856.870	14.481.456	27.235.739	2014
2015	28.094.877	22.135.057	5.957.964	5.308.960	9.461.073	14.580.380	28.282.946	2015
2016	28.601.731	22.637.906	5.961.772	5.882.689	10.361.488	15.603.548	29.221.447	2016
2017**	29.236.726	23.202.418	6.036.279	5.719.409	11.345.622	16.618.242	29.674.944	2017**
	q1	6.630.779	5.215.111	1.421.515	1.384.356	1.559.614	3.345.786	6.222.750
	q2	7.032.875	5.602.385	1.432.085	1.917.781	1.775.587	3.799.439	6.946.387
	q3	7.366.223	5.937.312	1.426.080	1.986.475	1.925.288	4.064.258	7.228.294
	q4	7.120.194	5.691.260	1.429.295	1.559.677	1.569.446	3.606.313	6.641.083
	q1	6.577.865	5.132.114	1.445.553	1.028.374	1.399.878	2.795.517	6.222.337
	q2	6.958.726	5.518.745	1.440.849	1.346.207	1.606.972	3.214.430	6.711.161
	q3	7.017.585	5.587.472	1.431.255	1.399.925	1.920.231	3.398.697	6.956.867
	q4	6.641.916	5.194.051	1.447.809	1.134.130	1.685.934	3.282.092	6.180.175
	q1	6.587.099	5.127.352	1.458.618	754.579	1.609.063	2.690.623	6.251.861
	q2	6.913.165	5.444.617	1.468.911	1.122.329	1.910.661	3.262.962	6.682.139
	q3	7.014.264	5.551.597	1.463.702	1.086.349	2.065.382	3.679.935	6.493.082
	q4	6.810.377	5.338.040	1.472.070	1.180.215	1.947.153	3.371.770	6.568.268
	q1	6.558.915	5.091.002	1.467.913	1.008.638	1.813.313	2.906.334	6.474.532
	q2	6.948.529	5.490.623	1.457.906	1.161.223	1.961.375	3.362.433	6.708.694
	q3	7.080.420	5.638.358	1.442.062	1.287.258	2.133.352	3.589.478	6.911.552
	q4	6.640.026	5.192.280	1.447.746	1.269.878	1.974.019	3.526.347	6.357.577
	q1	6.703.627	5.246.429	1.456.914	964.686	1.683.191	2.909.918	6.453.454
	q2	6.909.404	5.441.474	1.468.017	1.256.771	2.108.639	3.448.342	6.829.546
	q3	6.965.208	5.502.195	1.463.289	1.454.274	2.195.797	3.751.219	6.853.945
	q4	6.564.576	5.092.381	1.471.413	1.239.910	1.898.306	3.361.953	6.332.667
	q1	6.296.437	4.824.305	1.473.713	948.251	1.826.980	2.988.362	6.091.225
	q2	6.957.333	5.487.614	1.469.037	1.219.171	2.279.027	3.315.004	7.155.718
	q3	7.160.132	5.702.273	1.456.310	1.351.337	2.310.584	3.588.631	7.238.416
	q4	6.903.628	5.433.006	1.470.135	1.250.076	2.086.824	3.554.091	6.682.595
	q1	6.655.520	5.173.305	1.483.183	1.107.316	1.971.603	3.171.516	6.571.728
	q2	6.971.875	5.479.895	1.491.541	1.276.608	2.172.091	3.564.278	6.856.855
	q3	7.134.532	5.649.071	1.484.022	1.337.839	2.477.413	3.906.178	7.039.534
	q4	6.946.376	5.443.864	1.502.457	1.436.288	2.235.764	3.839.484	6.767.621
	q1	6.715.652	5.216.069	1.499.909	1.170.326	2.055.334	3.168.672	6.781.496
	q2	7.101.416	5.605.224	1.495.618	1.332.295	2.367.574	3.618.927	7.183.762
	q3	7.268.113	5.789.657	1.477.326	1.665.720	2.670.209	3.975.488	7.616.883
	q4	7.009.696	5.524.108	1.485.111	1.140.619	2.367.955	3.817.294	6.700.805
	q1	6.870.899	5.385.713	1.484.775	849.128	2.141.693	3.309.055	6.570.681
	q2	7.175.762	5.683.476	1.491.765	1.455.900	2.609.516	3.883.251	7.353.328
	q3	7.378.949	5.896.511	1.481.820	2.614.712	2.900.475	4.226.575	8.615.849
	q4	7.176.121	5.672.206	1.503.412	962.949	2.709.805	4.184.667	6.681.590
	q1	7.022.417	5.510.674	1.511.314	451.637	2.424.829	3.538.333	6.396.427
	q2	7.342.212	5.826.985	1.514.675	1.420.183	2.855.998	4.191.980	7.425.011
	q3	7.563.374	6.064.886	1.497.821	2.866.856	3.242.414	4.473.146	9.138.228
	q4	7.308.724	5.799.873	1.512.470	980.732	2.822.381	4.414.783	6.715.278
2018**	q1	7.156.136	5.646.848	1.508.860	589.041	2.736.525	3.997.596	6.523.676

* Uključen NPUSD/*Included NIPISH*** Procjena/*Estimate*

3,1

TROMJESEČNI BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, PREMA RASHODNOM PRISTUPU, LANČANO POVEZANE VRJEDNOSTI U**CIJENAMA 2010 (Stopa realnog rasta Q/Q-4)****QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT, EXPENDITURE APPROACH, CHAIN LINKED AT PRICES 2010 (Real growth rate Q/Q-4)**

GODINA YEAR	Konačna potrošnja <i>Final consumption expenditure</i>	Domaćinstva Households*	Država Government	Bruto investicije Gross capital formation	Izvoz roba i usluga Exports of goods and services	Uvoz roba i usluga Imports of goods and services	BRUTO DOMAĆI PROIZVOD GROSS DOMESTIC PRODUCT	GODINA YEAR
	q1	q2	q3	q4	q1	q2	q3	q4
2009	-3,4	-4,5	1,0	-28,3	-3,2	-14,3	-3,6	2009
2010	0,5	0,1	1,7	-15,6	13,9	2,5	-0,3	2010
2011	-0,4	-0,2	-0,8	14,1	4,6	2,9	1,8	2011
2012	-0,3	-0,6	0,8	4,0	0,0	0,6	0,1	2012
2013	0,6	0,8	0,2	-3,0	7,8	-0,2	2,6	2013
2014	1,4	1,4	1,6	8,2	4,2	7,7	0,2	2014
2015	1,4	1,8	-0,1	2,9	6,8	0,7	3,8	2015
2016	1,8	2,3	0,1	10,8	9,5	7,0	3,3	2016
2017**	2,2	2,5	1,2	-2,8	9,5	6,5	1,6	2017**
2009	-0,8	-1,6	1,7	-25,7	-10,2	-16,4	0,0	q1
2009	-1,1	-1,5	0,6	-29,8	-9,5	-15,4	-3,4	q2
2009	-4,7	-5,9	0,4	-29,5	-0,3	-16,4	-3,8	q3
2009	-6,7	-8,7	1,3	-27,3	7,4	-9,0	-6,9	q4
2010	0,1	-0,1	0,9	-26,6	14,9	-3,8	0,5	q1
2010	-0,7	-1,3	1,9	-16,6	18,9	1,5	-0,4	q2
2010	0,0	-0,6	2,3	-22,4	7,6	8,3	-6,7	q3
2010	2,5	2,8	1,7	4,1	15,5	2,7	6,3	q4
2011	-0,4	-0,7	0,6	33,7	12,7	8,0	3,6	q1
2011	0,5	0,8	-0,7	3,5	2,7	3,0	0,4	q2
2011	0,9	1,6	-1,5	18,5	3,3	-2,5	6,4	q3
2011	-2,5	-2,7	-1,7	7,6	1,4	4,6	-3,2	q4
2012	2,2	3,1	-0,7	-4,4	-7,2	0,1	-0,3	q1
2012	-0,6	-0,9	0,7	8,2	7,5	2,6	1,8	q2
2012	-1,6	-2,4	1,5	13,0	2,9	4,5	-0,8	q3
2012	-1,1	-1,9	1,6	-2,4	-3,8	-4,7	-0,4	q4
2013	-6,1	-8,0	1,2	-1,7	8,5	2,7	-5,6	q1
2013	0,7	0,8	0,1	-3,0	8,1	-3,9	4,8	q2
2013	2,8	3,6	-0,5	-7,1	5,2	-4,3	5,6	q3
2013	5,2	6,7	-0,1	0,8	9,9	5,7	5,5	q4
2014	5,7	7,2	0,6	16,8	7,9	6,1	7,9	q1
2014	0,2	-0,1	1,5	4,7	-4,7	7,5	-4,2	q2
2014	-0,4	-0,9	1,9	-1,0	7,2	8,8	-2,7	q3
2014	0,6	0,2	2,2	14,9	7,1	8,0	1,3	q4
2015	0,9	0,8	1,1	5,7	4,2	-0,1	3,2	q1
2015	1,9	2,3	0,3	4,4	9,0	1,5	4,8	q2
2015	1,9	2,5	-0,5	24,5	7,8	1,8	8,2	q3
2015	0,9	1,5	-1,2	-20,6	5,9	-0,6	-1,0	q4
2016	2,3	3,3	-1,0	-27,4	4,2	4,4	-3,1	q1
2016	1,0	1,4	-0,3	9,3	10,2	7,3	2,4	q2
2016	1,5	1,8	0,3	57,0	8,6	6,3	13,1	q3
2016	2,4	2,7	1,2	-15,6	14,4	9,6	-0,3	q4
2017**	2,2	2,3	1,8	-46,8	13,2	6,9	-2,7	q1
2017**	2,3	2,5	1,5	-2,5	9,4	8,0	1,0	q2
2017**	2,5	2,9	1,1	9,6	11,8	5,8	6,1	q3
2017**	1,8	2,3	0,6	1,8	4,2	5,5	0,5	q4
2018**	1,9	2,5	-0,2	30,4	12,9	13,0	2,0	q1

* Uključen NPUSD/*Included NIPISH*** Procjena/*Estimate*

TROMJEŠEĆNI BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, SEZ. PODEŠENE LANČANO POVEZANE VRIJ. U CIJENAMA 2010 (Stope realnog rasta Q/Q-1)												
3,2 GODINA YEAR		Konačna potrošnja Final consumption expenditure		Domaćinstva Households*	Država Government	Bruto investicije Gross capital formation	Izvoz roba i usluga Exports of goods and services	Uvoz roba i usluga Imports of goods and services	BRUTO DOMAĆI PROIZVOD GROSS DOMESTIC PRODUCT			
2009		q1	-1,3	-5,8	0,7	-27,0	-2,2	-4,4	-1,8 <th>q1</th> <th data-cs="2" data-kind="parent">2009</th> <th data-kind="ghost"></th>	q1	2009	
		q2	-0,3	0,5	-0,3	-1,9	-0,1	-2,9	-1,2 <th>q2</th> <th data-cs="2" data-kind="parent"></th> <th data-kind="ghost"></th>	q2		
		q3	-1,4	-1,8	0,2	1,3	10,2	-4,5	0,7 <th>q3</th> <th data-cs="2" data-kind="parent"></th> <th data-kind="ghost"></th>	q3		
		q4	-2,9	-1,7	0,7	-1,2	-0,2	1,9	-3,4 <th>q4</th> <th data-cs="2" data-kind="parent"></th> <th data-kind="ghost"></th>	q4		
2010		q1	3,4	3,0	0,4	-26,4	4,7	2,7	1,6	q1	2010	
		q2	-0,3	-0,8	0,7	12,6	3,3	1,6	0,5	q2		
		q3	-0,1	-1,1	0,5	4,3	-0,3	2,4	-2,0	q3	2010	
		q4	0,2	1,7	0,1	6,6	7,1	-0,7	4,5	q4		
2011		q1	0,2	-0,4	-0,6	1,8	2,1	0,3	-0,8	q1	2011	
		q2	-0,5	0,7	-0,7	1,4	-5,9	1,0	-0,5	q2		
		q3	0,1	-0,3	-0,3	1,8	0,3	-0,3	1,8	q3	2011	
		q4	-1,1	-2,6	-0,1	1,6	5,2	0,7	-2,0	q4		
2012		q1	4,3	5,3	0,4	0,8	-6,5	0,0	1,7	q1	2012	
		q2	-4,1	-3,0	0,7	1,2	9,0	2,3	-1,6	q2		
		q3	-0,8	-2,0	0,5	0,3	-3,9	0,0	-0,4	q3	2012	
		q4	-0,6	-2,0	0,0	-1,4	-1,8	-2,1	0,7	q4		
2013		q1	-0,5	-0,9	-0,1	-0,6	5,6	-1,1	-1,1	q1	2013	
		q2	3,8	5,9	-0,3	-0,4	8,5	-0,8	4,6	q2		
		q3	0,6	0,9	0,0	1,0	-6,5	3,2	0,2	q3	2013	
		q4	0,2	0,6	0,3	0,5	2,6	2,4	-0,1	q4		
2014		q1	0,1	-0,7	0,7	2,2	3,6	2,5	0,6	q1	2014	
		q2	-0,2	-1,0	0,6	3,0	-4,2	-0,7	-1,7	q2		
		q3	0,0	0,1	0,4	0,0	5,2	3,0	0,2	q3	2014	
		q4	0,8	1,8	0,5	4,9	2,6	0,6	2,6	q4	2014	
2015		q1	0,0	-0,1	-0,3	-2,0	0,8	-0,4	1,1	q1	2015	
		q2	0,8	0,5	-0,3	1,1	0,2	-1,7	0,2	q2		
		q3	0,2	0,3	-0,3	-2,3	4,0	0,8	-0,5	q3	2015	
		q4	0,1	0,7	-0,3	3,2	0,8	0,5	1,3	q4	2015	
2016		q1	0,7	1,5	-0,1	2,8	-0,8	3,0	0,6	q1	2016	
		q2	0,1	-1,1	0,4	1,0	6,0	3,0	0,8	q2		
		q3	0,7	0,8	0,3	3,6	2,5	2,7	1,4	q3	2016	
		q4	0,6	1,4	0,6	-3,2	6,2	1,1	-0,7	q4	2016	
2017**		q1	0,6	1,1	0,5	1,0	-1,8	0,6	-0,1	q1	2017**	
		q2	0,5	-0,7	0,2	-0,2	2,5	3,3	1,1	q2	2017**	
		q3	0,6	1,2	-0,1	2,9	4,7	-1,3	1,3	q3	2017**	
		q4	0,3	0,7	0,0	-1,4	-1,1	3,9	-0,7	q4	2017**	
2018**		q1	0,5	1,2	-0,3	1,4	6,3	4,4	0,6	q1	2018**	

* Uključen NPUSD/*Included NIPISH*

** Procjena/*Estimate*

Izdaje i tiska Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 911 911 · **Telefaks/Telefax:** +387 (33) 220 622
Elektronička pošta/E-mail : bhas@bhas.gov.ba · **Internetska stranica/Web site:** <http://www.bhas.ba>

Odgovara: ravnatelj mr.sc. Velimir Jukic
Person responsible: M.Sc. Velimir Jukic, Director

Priopćenje priremili: Dijana Mlikota, Aida Mehić, Srđan Vitković, Ivana Haračić i Brana Taraba

Prepared by:

Dijana Mlikota, Aida Mehić, Srđan Vitković, Ivana Haračić and Brana Taraba

Podaci iz ovog priopćenja objavljaju se i na internetu
First Release data are also published on the Internet
